

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio III. Quotuplex sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

LIBRI III.
PARS POSTERIOR
SIVE

DE VANA OBSERVANTIA.

QVAESTIO I.

Quid sit?

HE hac egit D. Thomas 2.
2. q. 96. Potest definiri,
Vana observantia est, Ma-
gia superstitiosa, qua com-
modum aliquod speratur ex
re, qua nec supernaturaliter eo perimet, ne-
que naturaliter id prestare potest. Dici-
tur vana, quia vel non consequitur ef-
fectum intentum; vel si consequatur
plus noxae, quam commodi adfert,
quia homo illa utens tantum perci-
pit utilitatem in rebus corporeis vel
temporalibus, anime vero detrimen-
tum refert. Dixi, nec supernaturaliter,
quia qui effectum expectant à Deo,
per media Deo displicentia; ii vani
sunt.

QVAESTIO II.

Quale peccatum sit?

Aliquando lethale, aliquando venia-
bile. Lethale erit primo si fiat ex
pacto expresso cum daemone. Secun-
do, si quis gnarus sit saltem subesse pa-
ctum tacitum, siue cum admonitus.

A non vult desistere. *a* Veniabile est, quã-
diu quis ignorat tale peccatum cum
daemone, si tamen nec ipse tenetur
scire, nec fuit admonitus. *b* Intellige
de eo, qui nec consuluit peritos. Nam
licet, quis ratione officii vel status nõ
teneatur scire, tenetur tamen, ut inci-
pit dubitare, cõsiliu petere à doctis:
quod si non faciat, negliges est. potuit
enim scire, & ideo non ignorat inuincibiliter. *Nullum est peccatum*, quando
quis ioco tantũ facit, sine prauidicio,
vel periculo sui aut alterius: *c* item si
quis laboret ignorantia inuincibili,
& utitur medijs vel bonis, vel indif-
ferentibus.

QVAESTIO III.

Quotuplex sit?

SI causam finalem adspicias, potest
reduci ad quatuor qualispecies. *Pri-*
ma est, quando expectatur commo-
dum in rebus exterioribus seu fortu-
na, ut in animalibus, legetib⁹, vineis,
bona aeris constitutione, &c. quan-
do expectatur bonum aliquod cor-

a Silu. ver-
bo supersti-
ti q 10 in
fin.
b Silu. su-
pra Naua
c. 11. Ma-
nual. c. 11.
communa

c Caieta et
Valẽ add.
q. 96.

poris, vt sanitas, liberatio à carcere, hostibus, ferro, igne, aqua & huiusmodi, quia sic se putat fore innoxium. 3. quando expectatur bonum animę naturalē, vt ars, vel scientia aliqua. 4. quando expectantur bona supernaturalia, vt sunt remissio peccatorum, per aliquas certas orationum formas, aut versiculos Psalmorum vel sacrę alterius scripturę, & alia huiusmodi, ab Ecclesia vel Deo ad hoc non ordinata.

QVÆSTIO IV.

Vnde dignosci queat, quando sit huiusmodi vana obseruantia?

SECTIO I.

Dico breuiter, primo. Si constet, quod effectus superet naturę vires, tunc attendere oportet, an per sacrę Scripturam, vel Ecclesię definitionem vel approbatã ab ea traditionem effectus iste Deo tribuatur, siue, quod idem est, an huiusmodi testimonio constet, effectũ hũc esse diuinum: si nihil huiusmodi reperitur, effectus tribuendus est pacto cum demone inito, & proinde censenda superstitio magica, vt minimũ, vanę obseruantię tales sunt effectus, remissio peccatorũ extra sacramẽta, quoad mortalia, extra sacramẽtalia, quoad culpas veniales. item diuination rerum futurarum contingentium, inflexio aut directio earum actionũ, quę ab arbitrii libertate mere dependent.

Secundo, si constat rem, cui tribuitur effectus, hãc vim à Deo vel à natura habere, non est vana obseruatia ex parte effectus, sed posset esse vana obseruatia ratione alicuius vitiosę circumstancie, v.g. cilicium, disciplina, ieiuniũ, quia corpus affligunt & macerant, prædita

A sint virtute ad coercendum concupiscentias carnales, ex viribus carnis, & corporis habitu nimis læto, pullulantes: sed si his addas circumstantias ridiculas, & ad hoc à natura, Deo vel Ecclesia nõ ordinatas, veluti certam horam, definitum numerum, quem nec excedere nec minuerē liceat, vel presentiam certarum personarum, vel vt fiat illa vel illa manu, flagro serico, & huiusmodi, erit vana obseruantia. Ex his regulis inferitur esse vanam obseruantiam.

SECTIO II.

Primo, si ad productionem effectus requiritur fides in ipsum hominẽ qui sanaturus, v.g. credere quod is possit sanare.

Secundo, si effectus attribuitur magicis imaginibus, figuris, sigillis, characteribus, ipsis vera, vel rythmo, vel contactui, &c. & non Deo, quę lib. I. discussimus: & in his plerumq; est incantatio & pecc. M.

Tertio, si quis vitur certis orationibus, aut sententiis etiã sacris, aut operibus piis, in reb. vanis, & ad Dei cultum & honorẽ, directe nec indirecte pertinentibus. Voco indirecte, quãdo res nõ sunt vanę, quia sunt viles proximis, vt sanitatẽ illis vel nobis ipsis adferentes. Nam in huiusmodi reb. fieri posset aliquando, vt licet nos rationẽ siue initiũ nesciamus praxis alicuius; tamen vir sanctus aliquis id instituerit, & à Deo huiusmodi efficiẽtia gratiã obtinuerit. Quare in huiusmodi, si quę ea adhibeat ex mera deuotione, & curationẽ à Deo expectet solo; sane indirecte ad Dei honorẽ hoc referret auctore omnis miraculose sanationis, & qui orationi ac fidei, ac ieiunio Christianorum, sanationes pollicitus fuit.

Fuit